
Genocida ve Rwandě nebude zapomenuta. Vzpomínky přeživších jsou archivovány

Genocida ve Rwandě nebude zapomenuta. Vzpomínky přeživších jsou archivovány

Archiv vizuální historie USC Shoah Foundation, přístupný studentům, badatelům i pedagogům v CVH Malach při MFF Univerzity Karlovy v Praze, byl 19. dubna rozšířen o rozhovory zachycující genocidu Tutsiů, která proběhla roku 1994 ve Rwandě. V nové sbírce nahrávek jsou svědectví přeživších i lidí, kteří pronásledovaným poskytli úkryt nebo jinou pomoc.

USC Shoah Foundation
Visual History Archive

Françoise Muteteli

I jumped into her house and hid in there.

From the collection of
kigali Kigali Genocide Memorial

18:41 01:14:03 KALITURA

Rozhovory proběhly v angličtině nebo rwandštině, ve druhém případě jsou opatřeny anglickými titulky. Archiv vizuální historie, jehož ústřední část tvoří 52 000 orálněhistorických rozhovorů s přeživšími a svědky holocaustu, je tak vůbec poprvé rozšířen o interview týkající se jiné genocidy.

Výsledkem spolupráce amerického institutu Shoah Foundation na Univerzitě Jižní Kalifornie, Památníku genocidy v Kigali a Aegis Trust by v budoucnu mělo být přes 500 rozhovorů zařazených do on-line archivu. Zároveň jsou digitalizovány a anotovány i rozhovory s přeživšími a pamětníky dalších genocid, jako je genocida Arménů v Turecku za první světové války nebo genocida v Kambodži v 60. letech 20. století.

„Každá genocida zanechává dějinný odkaz,“ říká Freddy Mutanguha, ředitel Aegis Trust ve Rwandě, který během genocidy ztratil rodiče a čtyři sestry. „Součástí tohoto odkazu jsou i vzpomínky přeživších. Své svědectví jsem poskytl, protože je podle mě nutné zachovat historický záznam toho, co se ve Rwandě stalo. Díky vzdělávacímu využití svědectví, které umožňuje Archiv vizuální historie, se paměť přeživších rwandské genocidy a přeživších holocaustu stává prostředkem k dosažení míru nejen v naší zemi, ale i v dalších státech.“

Rwandský archivační a vzdělávací program je součástí snahy institutu USC Shoah Foundation o rozšíření obsahu Archivu. „Rwandská svědectví podpoří nejen výzkum a vzdělávání o příčinách a důsledcích genocid, prohloubí význam audiovizuálního svědectví ve vědě a školství, ale stanou se také zdrojem pro vytváření vzdělávacích programů a výukových nástrojů pro studenty ve Rwandě a na celém světě,“ domnívá se Stephen D. Smith, ředitel USC Shoah

Foundation. Poznamenal také, že Steven Spielberg založil tento institut roku 1994 – právě v roce, kdy se genocida ve Rwandě odehrála.

Kromě rozhovorů týkajících se rwandské genocidy Tutsiů získává v současné době institut USC Shoah Foundation prostředky na začlenění svědectví o genocidách v Arménii a Kambodži. Každá nová sbírka svědectví dodává kontext ostatním rozhovorům a poskytuje studentům, vyučujícím a akademikům rozmanité způsoby, jak využívat vyprávění očitých svědků v různém čase, na různých místech, v odlišných kulturních, sociálních a politických okolnostech.

Institut USC Shoah Foundation natočil ve Spojených státech amerických 15 rwandských svědectví a Aegis Trust, která s institutem spolupracuje od roku 2008, poskytla prvních 50 interview pořizovaných přímo ve Rwandě. Tyto rozhovory jsou výsledkem práce zaměstnanců Památníku genocidy v Kigali, hlavním městě Rwandy, kteří je realizovali v letech 2006–2011. Rozhovory jsou dostupné ze 43 institucí a univerzit po celém světě, mezi nimiž je také Univerzita Karlova v Praze. Svědectví se rovněž stanou součástí vzdělávacího programu v pěti provinciích Rwandy.

Několik interview je zpřístupněno na veřejném webovém portálu institutu USC Shoah Foundation s názvem [Visual History Archive Online](#). Během následujících měsíců budou rozhovory začleněny také do platformy [iWitness](#), která je určena středoškolským studentům a učitelům (zatím jen v angličtině). Všechny 65 rwandských rozhovorů lze spolu s téměř 52 000 svědectví přeživších holocaustu zhlédnout v [CVH Malach](#) při Univerzitě Karlově v Praze.